

Salua De tribz q̄ dicitur i grati ad detestabile
aias tuā et noli respicē post **redivuacionē**
tergū tuū nec stes in oī arca regione si in monte
saluā te fac ne et tu silit̄ pereas **gen̄ xix.** Nec sunt
vba cōsiliāto angli. qui cū pēthapolis ppter p̄cā
velenda fuerat. eduxit loth cū vxore et duabz filiabz
et posuit extra ciuitatē. eide salubre cōsiliū tribuēs
et dices. Salua aiaz tuā rē. Vxor at̄ eius i ordinato
et curioso affū retrospicēs vsa ē in statuā salis.
Et cōgrue satis q̄ vt dicit̄ doctores ibidē factū est
hoc in figura. Sal em̄ est vniūsale admittēti aboz
Et ideo vxor loth retrospicēs vsa ē in statuā salis
q̄ punitio ei⁹ dat cōdimentū sapie penitētibz ne
ad p̄cā p̄stina reuertant̄. Nec quidē p̄ affectū qd̄ ē
retrospicē. nec p̄ cogitatū qd̄ est stare i arca regione
sed i mōte sublimi caritatis vebet se saluā facē
Et hoc quidē scdm̄ historā. Verūptm̄ i m̄ p̄positū
p̄ntis spenulacōis loth significat̄ cōnē vniūscui⁹
iam educti de hoc seculo neq̄ i aliquā religionē.
vel deuotā cōgregacionē. aut etiā abstractā sclare
vitā. Vxor ei⁹ ē sensualitas. due filie sūt virtus
impisibilis et irasibilis. Huic igit̄ cū sua familia
sic educta i spiracōē diuina dī. Salua aiaz tuā
et noli respicē post tergū s̄ ad p̄stina vitā p̄ delā
cionē et ad ea que i seculo reliquisti p̄ aspiracionē.
q̄ nemo mittēs manū ad aratrū et respicēs retro

80

aptus est regno dei. **Q**uod em̄ in mūdo licuit iā nō
licet et qđ i mūdo fuisset viciāle iā plerūq; iudicat
mōile. **N**ec spes in oī terra regione idē detestabili
torpore. vt mutato dūtaxat hūm. iūfatione pū
et moribz adhuc ſclavis iueiariis. quo nichil eſt
deo detestabili. **E**t ideo ſup illud apoca. vtmā fri
gidus eēb aut calidus. ſi qz tepidus eſt et n̄ frigidus
nec calidus. iāpiā te euomē ex ore meo dicit q̄ i
paſtoralibz. q; calidus eſt q; bona ſtudia arripuit
frigidus vō qui ſūmānda bona nō inchoat. **E**t
ſicut a frigore p̄ torpore trāſit ad calore. ſic a calore
p̄ torpore reditur ad frigus. **E**t ſequit̄. **S**ed ſicut
ante tepore frigus ē in ſpe. ſic poſt frigus tepor
eſt in deſp̄atione. **Q**ui em̄ adhuc in p̄cōis ē iuer
ſionis fiduciā nō amittit. qui vero poſt iuerſionē
tepuit etiā ſpem que eē ponit de p̄cōre ſubtraxit
Hec ille. **E**tā nimiz de iſto a dño ſpecialit̄ dicit̄
eē reor illud euāgelicū de ſeruo pigro. **A**uferre ab
illo mnam et dare ei qui vere mnas habz. **E**t
ſubdit cauſa dicit̄. **E**tā oī hūm ſz volūtate ſerui
dā bñ opandi et condie p̄ficiendi dabit ſz amplior
grā. **A**b eo at̄ qui nō hz ſz illā ſeruidā volūtate. ſed
amidia ſua torpeſcit et qđ hz ſz de grā auferet̄ ab
eo. **E**t ſic puatur toto fructu p̄ntis vite. **D**e quo dicit
bñ. **M**itig me puares o amara moris vite uſu.
q; frū. **N**ā vita ſine frū gūoz moris. quā duplex

malū patit ligno fructuoso sūz securis et ignis. **N**imī
cū dicat bñs augustinus de vita xp̄iana q̄ hoc nō solū
requit a xp̄iano vt malo careat s̄ etiā vt bona exire
at. **E**t si nichil mali fecit nec tñ boni aliqd̄ egerit
ad etne vite p̄mū nō admittit s̄ ichēne ignibus
mācipat. **E**t gō putam̄ ab eo requit q̄ mūdū de
ferit vt deo iheret. **I**n cui⁹ etiā figura de ficul
nea q̄ fr̄m malū nō attulit nec bonū p̄tulit dñs
maledictiois s̄māz iulit. **E**t de arbore nō fertili
dictū ē. **H**urtidite illā. **V**t qd̄ etiā terrā occupat.
Nā s̄ arbor q̄ nō facit fr̄m bonū exidet et in
ignē mittet. **S**alua igit̄ aīaz tuā. **A**lioqn̄ vt dicit
bñs in via dei nō p̄gredi retrogredi ē qd̄ ē ingra
tudo marīa. **D**e qua dicit petrus rauēn̄ in quadā
epla. **N**ichil ē qd̄ adeo indignaconē puocet altissimi
sicut ingrātudo. **I**pa ē maloy puocatio bñs finorū
exinanitio mītoꝝ extimācio. **H**ic etiā dicit cris
omelia quadā. **C**ogita o hō ḡuorē eē culpā post
venā. renouatū vuln̄s peis dolē post curā molest
tius hoīez sordidari post gr̄az. **C**uāē indulgēcie
igrātus ē q̄ post venā peccat sanitatis idignus ē
q̄ semetip̄m postq̄ sanatus ē vulneāt. nec mūdari
meret q̄ semetip̄m post gr̄az sordidat. **P**orro
ad nr̄az istructioē tria sūt q̄ nos ad hāc reuolu
conē et ingrātitudinē inducūt s̄z negligā cōcipiā
et malina. **P**̄mū est negligā. **D**e qua dicit hugo q̄

negligētia ē animi torpor quo q̄o min⁹ diligēs ē
 in exequēdo qd̄ exequi debet. Et hec quidē negligia
 put loqui hic itrendim⁹ triphat imittit. Pmo reperit
 qd̄ negligēs ad cor suū sollicitate custodiēda cū tū di
 cat sapiēs oī custodia serua cor tuū qm̄ ex ip̄o vita
 Aredit. sed eorū cor suū ad oiosa iūtilia uiciosa et
 ihonesta freq̄ter euagari sinit. Ca dicit gg⁹ xij^o
 moralū. q̄ s̄ cū repboy mētibz occasio p̄uerrandi
 p̄m̄ deest. desidiorū cogitacōes eoy cordibz nullate⁹
 desūt. Et cū nō s̄ dyabolū sequitur i ope. valde
 tū illi se obligat in cogitacōe. Hic ut dicit Ihero⁹
 in epla ad demetriade. quātq̄ pudet dice pudeat
 cogitāe. Est em̄ tutissimū atq̄ p̄fīm ut assuescat
 aīq̄ sollicita semp et puigili custodia discernē cogi
 tacōes suas. et ad p̄m̄iati motū. vel p̄baē vel rep
 baē qd̄ cogitat. ut vel bonas cogitacōes alat. vel sta
 ti malas extiguat. Hic nāq̄ sors ē boni et origo
 peccandi. Ibi maxie opz obseruaē p̄m̄iati ubi nāq̄
 solet statiq̄ ad p̄m̄ā rēptacōis suāē. et malū anq̄
 crescat restringē. dū ad huc ē i cogitacōe. Alioq̄
 ip̄a cogitacōe retenta delātionē accelerabit. et
 desidia uiciosa parabit. Circa corde redeūt in
egiptū remēorātes ollas carmū. Et hoc q̄ ere
 crandū sit apud deū oñdit aug⁹ i epla scribens
 ad quēdā comitē q̄ nullū scelus corā deo tam

abhorribile sit q̄ p̄nta p̄nta uniuersū n̄m̄ d̄m̄
sa remittendo gaude et inde exultare. **S** forte
dicit qz mala s̄ nō sūt q̄ cogitas licet onosa sint
et iutilia. **S**up quo recipe isid̄us seneca in libro
de mor̄ virtutibz sic dicit. **C**ogitatio vaga et
amiles velut somno siles nō recipias. **Q**uibz si
aīm tuā oblatūis cū oīa dispositis tristis rema
nebis. **V**ino vt dicit cassiodor̄ sup illud pote et
cor meū. **A**liquit me quoniam tpe nō cogitauis
deū puta tps illud te amisisse. **S**ed forte michi
r̄ndes. **A** vanis et malis cogitatioibz expedire
aīm nō ualeo. **S**z cur hoc nisi qz cor tuū a bonis
cogitatioibz et occupatioibz vacuū reliquisti? **H**inc
dicit cesarij. **I**ncipiamqz bonas cogitationes dilige
et statim ab illis q̄ male sūt dignabit nos d̄ns libe
raē. **V** **P**edo reperit negligēs ad tps suū vtilit̄ ex
pendendū. **I**ur̄ dicit b̄n̄ in sermone ad scola
res nichil p̄ciosius tpe sed heu nichil hodie eo
viliqz reputat. **T**iseūt dies salutis et nemo re
cogitat. nemo sibi pure diē nūq̄ reditur̄ cau
sat. **S**z sicut capillus de capite. sic nec momentū
perit de tpe. **E**t iterū ibidē. **N**emo ergo v̄m
puū estimet tps qd̄ in v̄bis isumit̄ ocioso.
Volat v̄bū irremediabile. volat tps irremedia
bile. nec aduertit ispiēs qd̄ amittit. **L**icet
fabulari dicāt donec hora p̄t̄seat. **D**onec

82
preat hora qua tibi ad agenda p̄maz ad obtine
da uenia ad acq̄renda gr̄az ad p̄merenda gl̄az
miserano p̄ditous indulget. Donoc t̄nseat tyus
quo diuina repp̄nae debueras pietate. p̄perae
ad anḡl̄ra societate. suspirae ad amissa h̄edita
te. aspirae ad p̄missa felicitate. exatae remissa
voluntate. flere comissa iniquitate. **V**teruo
ueniq; neguges e ad fine debite intendendū vt
oem industria digat ad penitendū et deplendū
p̄ra comissa. ad abinendū t̄ptameta dyabolica
ad p̄haendū sp̄ de vna v̄ute in alia. Quibz
ait cesari⁹ i amonicoe xxv. Videte uocationē
vram fr̄es km̄. Venire ad h̄emū vt religionē
sūma p̄f̄io est. nō p̄f̄e in ea v̄ue sūma v̄ap
naao ē. Quid p̄dest si in loco quies teneat. et
inquietudo in corde seruet. si in h̄itanone sit s̄le
nū. et in h̄itarozibz sit tumultus v̄inoꝝ et col
luctano passionū si extiora n̄ra semtas teneat
et iniora t̄pestat. **H**ed cur i religione ad verā
p̄f̄ionē tam pauca p̄ficiūt nisi q̄ p̄p̄o needū
cōtra pati p̄nt. Nolūt desidie detestabili cete
roz dissiles uideri. ne tangat illos ex dissilitu
dine calūpnā alioꝝ pati. Nā vt dicit aug⁹ sup
p̄ta. cū cepit hō xp̄ians cogitae p̄f̄ie. inipit pati
lignas aduer s̄cū. Quicūq; illas nondū pass⁹
est nondū p̄fiat. quicūq; illas non patit. nec

psire conatur. **V** Ex hac igitur triplici neglita surgit
scdm ad readiuu ipelles scz concupia. Ad sic ordi
pt. Nam neglita nutrit et fouet amidia que scdm
damasce est quedam tristitia aggrauas anim hois vt
nichil ei age libeat. Et sic iportat amidia quoddam
tediu opandi. Que tristitia si sit de spuali bono iur
pse dicit amidia. Et qz zm plm vny eth nullus dur
absqz voluacoe manet vt et ai istia ideo desipi
entibz nccario se spualibz uerit ad sensualia lin
gend mel in sentibz et vitiis. Et hie quide triplic
caupias cōsequi desidat. scz voluptatis curiositatis
et vanitatis. que sūt radices totius mali. Pmo cōse
quit caupias voluptatis. cū in eo uiuit appetitus
dulcū. quo qrit abaria saporosa. et hoc sub prectu
quodā discretie nccitatis. Sed memineit qd dicit
gga 3° moralū. qz sic voluptas plerūqz sub nccitate
se palleat vt vix eā ppsio quisqz discernat. Nam
dū solui debitū nccitatis petit voluptas exple de
sideriū suppetit. Et tanto gula securius i ppsio
ruit. qnto sub honesto noie nccitatis explende se
cōtegit. Et dū ante gule vicio. oē qd hoies font
egerūt pdūt. et dū venter nō restiguit. cuncte
simul vtiutes obruūt. Viuit inquam in eo appetit
mollū. quo qrit vestimēta velinosa. qz dicit bñg
qz vanū cor. vanitatis noticiā ingerit corpi. et ex
tior supfluitas inioris vanitatis idiciū ē. Mollia

indumēta ai mollitiē indicāt. Nō tm curaret
 corpus cultus. nisi p̄us neglecta fuisset mēs iul
 ta vrbibz. Viuit i eo veni q̄ appetit carnalū
 quo q̄it oblāmēta luxuriosa. Na nimis vt
 dicit ḡ p̄o mox. pene sp̄ epulas comitat volup
 tas. hā dū corpus refriōis vel tānōe resoluit̄
 cor ad iamia gaudia relaxat. Voluptas at̄ in
 yfidoz ē. nū quada lubrica suauitate ad illata
 sede mēns idinano. ¶ Sed sequi desiderat
 cupiaz curiositas. dū s̄ iordinate appetit
 scire oculta vel ex̄nea. q̄ mentē multū t̄getat
 et distrahūt. Tales em̄ vt dicit hugo de rn ab
 usiombz. nū in claustro sedet nō lāoni et silēno
 sed rumoribz et curiositati vacāt. Cui locū lo
 quēdi et tacendi nuscq̄ et nūq̄ seruāt. si iſtabi
 les orosi. nūc hos nūc illos ad loquēdū vocāt
 Vnde p̄sequit̄ ibidē q̄ multi gaudet claustrū
 dū de regibz fabulant. dū casus militū narrāt
 dū pro illis loquūt a quibz nō agnosūt. Mul
 toy p̄tes defendūt pro multis irasūt et p̄ mul
 tis litigāt. Ecce q̄ manifesta suggestio dyabo
 lica qua turpit̄ illudūt. Dū in quā desiderat
 vidē pulchra q̄ sensus allināt et mentē ex̄cāt
 Cui dicit ihero⁹ in epla quada. Qd̄ tibi ea
 vidē n̄re est quoz r̄ceptu mōchus esse cepisti?
 Tu si mōchus ēē vis et nō videri habeto curā

nō rei familiaris cui remittendo hoc eē repisti.
sed aīe tue. Monachū nō loquēdo si tacendo. nō
discurredo sed sedendo quisq; nouit. Dū demq;
q̄rit habē rara vel rara q̄cuq; denodia licet
etiā in se vilia. Que nimis affm̄ īfinit velut
quēdā appropriata. et amorē disp̄gūt ad alia
diūsa rapiscenda. De quib; dī in collatione
abbtis moysi. q̄ illis nō p̄derit maiores opes
ac substānas itēpisse. qui affm̄s eay ad quos
ille itēpnende sūt in res puas et exiguas
t̄mpulerūt. Nā vinū cupiditatis et auaricie
qd̄ erga species p̄ciosas extē nō p̄nt. circa vi
liores manas retinētes. nō absidisse sed cō
mutasse se p̄bāt p̄stinā possessionē. Nā ni
mia deuicti diligētia erga amorē psalterij
sportelle. sacelli. codicis. aliazq; rerū quīs
vilissimaz. eādē t̄n̄ qua ante libidie detinēt
et ab alioz iurctandō defendūt. que fr̄ib;
vniūsis iudicat eē cōia. ¶ Tercio q̄rit ī se q;
rapiaz. vanitatis. cū huānos appetit fauores
laudes honores. et hoz grā multa opa etiā
de gr̄ie bonoz p̄fiat. Dī audiat q̄ vniū mōr
dicentē. Qui pro v̄tute quā egit huānos fa
uores desidāt. v̄ magni meriti vili p̄ao ve
nalē portat. ¶ Quot p̄p̄tea in religiosis of

84
tentant eterna expleunt mandata. mēant deuotiones
ut accepti et grati reddant nō deo sed hoībz. Quibz
dictus ē de. Amē dico vobz receperūt mercedē suā
Quid gō de illis qui ppter fauorē sequēdū aut nō
amittendū enā mala ppetrāt. et reclamāte sc̄ia
leuitates detractōes. puatos amores. bonaz istī
tucionū violatores fouēt. fouētibz adūlantes. ac
eoz vicia palliantes et defendētes. Nam sc̄dm
Iherōm in epla quadā. isto maxie tpe viciū reg
nat adulariōis qd' ē grūissimū. q' hūilitatis et be
nivolētie loco dunt. Et ita fit q' qui adula' nesat
aut iudus aut supbus reputet. Vis audire quē
laudaē possis secure? Dicit **aug** ad dyoscorz q'
ibi ē a vanitate remota laudatio. vbi enā vitu
pano ab offensione secura ē. **V** Ex impisētia
deniq' surgit teratū reidiūm sc̄mās. scz malina
vel neqna triplex que sunt hoīez neq'. Nā postq'
sapore spūalē amisit. et sensualē in diuisis obla
ciōibz q̄rit. mēs p̄p̄a stimulat. arguit et amaritat'
sc̄ia. Que tñ viciōsis affectibz victa et vincta.
ppositū emēdaciōis et p̄p̄e mortificaciōis renouat
nō patit. sicq' inter hec duo diuisio amaritaciōibz
et desolaciōibz quant'. Vnde mirabil' obtūbrat'
indurat. et maline stimulus appetit. sicq' in ea
malina pit' et neqna gnatur. Nā malina sc̄dm
ambrosiū in exameron ē mēns atqz ai depua

cio a tramite vitatis deuia. q̄ in curiosoru animis
frequent̄ obrepit. Et 1^m q̄ sup̄ ezech̄ sicut ignis amoris
mentē erigit ita ignis malicie inuoluit. q̄ et sp̄s sp̄s
cor qd̄ replet eleuat et ardor malicie ad infiora
se incuruat. Nequaā vō 2^m cassiodor̄ sup̄ psalmū
verēs diffinierūt volūtariā ēē maliciā in quā
nō casu incidit. sed spōtanea volūtate vsamur
nequā dictus ē nequaq̄ id ē nullo tpe aptus. Et
hec neq̄cia facit hoīez neq̄m̄ triplint. Pmo cū in
eo viget imparēs iracūdia in aīo corde vt affū
in signo sane vel affatu. in vbo clamore vt effū
Et facit mota īgennat̄ itenacōēs īpperacōēs
clamores et silia semia mēhs amaritate. vnde
dicit auḡ in epla ad p̄bā. P̄ facile ē veste itē
rā habē. īclinato capite incedē velū sup̄ oculos
dirimite. sed verū hūilē paāa oñdit iūrie. Dicit
tū q̄ in registro q̄ melior ē qui quīs ira sepe tēp
tetur. tū venā impetraē festinat. q̄ qui tardus
irasat̄. et ad venā petendā tardis īclinat̄. Qui
āt nūq̄ petit venā aut nō ex aīo petit siue cau
sa ē in mōstrō enā si inde nō p̄inat̄. Erōdō cū ī
eo viget iūdie neq̄cia q̄ aliena p̄sitate tabesat
adūstitate hylarescit mēdicitate refrigesat.
Tercio cū in eo viget odij neq̄cia. Est at̄ odiū
sed̄ auḡ vetus ira ex pluribz causis collecta
diutno tpe p̄seuerās. In cuius p̄parcōe 3^m auḡ

25
ira festuca ē. sed festuca si murias trabes erit
Et ex hys tribz oē seminariū amaritate metē
pedit. male suspiciōes detractiōes. susurratiōes
et silia. que sūt ultimū in religione. sicut odiū
est viā extreme dāpnabilitatis. **A quo nos
custodiat ih̄s amē. De gr̄ay actione deo reddē**

Quoniam gr̄ay actione peccata et gratitudine.
actiones v̄re innotescunt apud deū. philip
q̄sto. Ut ergo ad sūmū b̄n̄ficiōē efficaciq̄ ritam
p̄ gr̄ay actionē sciendū ē q̄ septē sūt p̄cipalia
b̄n̄ficia que cōferūt in xp̄o renatis ad salutē.
signata ludent i septē pambz turbis apposit
in euā. Quoy p̄m ē b̄n̄ficiū creatiōis. De quo
b̄n̄ i quodā sermone. Cōsidera deū in hoc b̄n̄fi
cio q̄ te creauit sine comodo suo. q̄ bonoy n̄roy
nō indiget sine merito n̄ro. q̄ nichil meruit q̄
nichil fuit. Creauit iquā te i corp̄ egregiā.
sc̄d̄ aīaz v̄o magis egregiā creaturā. v̄tpote sua
ymagie isignitā. rōnis p̄ncipē et bonitatis sue
capacē. Aīa nāq̄ nobilitate sua tr̄scēdit v̄nūsa
ymagie sūme trinitatis isignita. **Tren̄ m̄. filij
syon i diti et amicti auro p̄mo. id ē ymagie sū
me trinitatis. Ex qua tantā recipit pulchritudinē
q̄ oem corpale excedit formositatē. Hinc dicit
c̄is q̄ si fieri posset ut aīe pulchritudinē vides**